

Vurderinger i forhold til naturmangfoldloven §§ 8-12 i forbindelse med detaljregulering for Halvmånen, Nærbø brannstasjon, planID 202102

Figur 1: Planavgrensning for detaljregulering for Halvmånen, Nærbø brannstasjon, planID 202102

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

«Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaring gjennom bruk og samspill med naturen, (...) og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet.»

Vurdering av prosjektet:

Det ble gjort synfaring innenfor omriss, figur 1, i uke 41 2022.

Figur 2 – oversiktsbildet

Oransje sone

Området er beitet, og antatt å være noe gjødslet. Noen av artene som blir registrert er jonsokblom, rosebusk, vier, krypsleie, mjødurt, flaskestarr og fremmedarten mispel. Sonen vil bli kategorisert som fuktig beitemark.

Figur 3 – fuktig beite - flaskestarr

Figur 4 – (venstre) bekk som renner gjennom beitemark, deponimasser (høyre) mispel, fremmedart, langs bekk

Figur 5 – deponert gjødsel

Deler av området er tidligere kartlagt i 2002, og 2013. Det ble da observert arter som kategoriserer området som intermediær rikmyr, da spesielt på østlig side av grusveien ned mot dalabekken. Deponiområdet som er blant annet vises figur 3 og 4 er allerede, under kartlegging, i 2002 dokumentert.

Rød sone

Bekk gjennom eldre jordbrukslandskap med kantsone av vier og ung selje. Naturlig bekkeløp, gjødsel- og beitepåvirket.

Figur 6 – Dalabekken

Figur 7 (venstre) geitrams, (høyre) vier og bekkeløp

Kantsone langs bekkeløpet har ingen biologisk verdier i seg selv, men verdi i form av at den skjuler ting som lever i bekken, og fungerer som et fuglehabitat. Det er registrert vannrikse, vipe (CT), gråtrost, storspove (EN), rødstilk, bjørkefink, grønnefink, stær, gråsisik, tjeld, gulspurv, sanglerke, tyrkerdue, gråspurv, sandsvale, kornkråke og granmeis.

Figur 8 – (venstre) fagerfredløs, (høyre) spirea

Området er dominert av geitrams, fagerfredløs og spirea. Fagerfredløs er en invasiv fremmed art som er kjent for å dominere landskap. Spirea er en lite invasiv fremmed art som mest sannsynligvis har kommet fra et av nabohusene, vanlig hageplante.

Blå sone

Sonen har parkpreg med sporadisk bjørkeskog, og granskog i ytterkantene. Det er observert breiner, bringebær, platanlønn, geitrams og kristtorn i ulike stadier. Tema-kart Rogaland har registrert fremmedarten skogskjegg, men den ble ikke observert under synfaring. Området fungerer som habitatsfelt for Heilo, og det er observert tyrkerdue.

Figur 9 – Bjørkeskog/park

Kantsone er ikke eksisterende, og inneholder derfor ikke viktige funksjoner som blant annet skygge. Langs bekken er det også observert flere utløp, det antas at disse er drenering opp mot dyrket jordet.

Figur 10 – bekk uten kantsone

§ 9 Føre-var-prinsippet

«Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.»

Kommunedirektøren mener etter vurdering at det foreligger tilstrekkelig kunnskap angående området og tiltaket. Det er knyttet noe usikkerhet opp mot avrenning og bekk, men kommunedirektøren mener at hvis planen blir utført tilstrekkelig med rette tiltak vil verdien av området, samt bekken bedres.

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

«En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for.»

Det aktuelle tiltaket vil ikke gjøre det vanskeligere, enn nåværende situasjon, å oppnå forvaltningsmålene for arter eller naturtyper, jf. Naturmangfoldloven §§ 4 og 5. Jæren generelt, også dette området er påvirket av mye gjødsling og avrenning. Rapport fra i vann-nett viser at dalabekken har for mye fosfor og at tilstanden er dårlig, blant annet på grunn av avrenning fra fulldyrket mark.

§ 11 Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

«Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.»

Kommunedirektøren minner om at alle eventuelle avbøtende tiltak som må settes til verk for å minimere skadene av tiltaket skal bekostes av tiltakshaver, jf. § 11.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

«For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater.»

Kommunaldirektørens vurdering er at planen legger til rette for miljøforsvarlige tilpasninger og driftsmåter.

Vurdering og eventuelle tiltak

Oransje sone blir kategorisert som et viktig beitemark området med mindre gjødsling. Området bærer preg av skjemmende og større fyllinger bl.a. av gjødsel som renner ut i dalabekken. Dette forurenser både marken og bekken, og bør fjernes.

Rød sone har lav verdi, og består i stor grad av fremmed invasive arter. Fremmed artene bør fjernes og flyttes på en måte som unngår videre spredning. Det er sporadisk beite i område, dette bør forsettes, med unntak i et belte på 3 meter fra bekken.

Både i rød og blå sone bør det iverksettes tiltak for å etablere og beholde kantsone. Ved å sette av areal på 3 meter fra bekken på begge sidene vil det over tid bli danne en god kantsone, dette må ikke klippes. Dalabekken har i dag dårlig tilstand, noe som antas å komme fra gjødsling og forurensing oppover langs bekken.

Kommunedirektøren mener at om nødvendige tiltak blir iverksatt vil utarbeiding av planen fører til bedre økologisk- og naturtilstand enn området opplever i dag.